

WONEN OP HET WATER

Er wordt al meer dan honderd jaar op het water gewoond. Vroeger werden er veel schepen gebruikt voor het vervoeren van vracht en daarnaast als woonruimte voor de schipper en zijn gezin. Door de opkomst van het vervoer over de weg en het spoor verloren veel vrachtschepen hun functie. Veel eigenaren bleven er echter in wonen. Ook in de periode na de Tweede Wereldoorlog, waarin er een tekort aan woningen was, kozen veel mensen voor een schip als woonruimte.

In die tijd kende wonen op het water niet de luxe die we tegenwoordig gewend zijn. De schepen hadden weinig luxe en de woonruimte aan boord was vaak klein. Men nam dan vaak ook de vrachtruimte in gebruik als woonruimte. Dit leverde weliswaar meer leefruimte op, maar had ook nadelen. De niet geïsoleerde stalen schepen waren bijvoorbeeld erg vochtig, o.a. vanwege condensvorming.

Bukken en olielampjes

Bukken en olielampjes leken symbolisch te zijn voor het wonen op de schepen destijds. Er waren geen water-, gas-, elektriciteits- en rioleringsaansluitingen vanaf de wal. Energie werd geleverd door installaties die op de schepen gebruikelijk waren: stoken op hout, gas of (diesel)olie en elektriciteit van generatoren of accu's. Toch bleek wonen op het water langzamerhand aantrekkelijker te worden. In feite had je een vrijstaand (vrijdrijvend) huis, voor een vroeger relatief lage prijs. Je kon voor weinig geld een oud schip kopen, het ergens neerleggen en er

gaan wonen. Met eenvoudige middelen kon je het wooncomfort verbeteren. In veel situaties kregen de woonboten ook een eigen huisnummer, in plaats van het gebruikelijke tegenover-huisnummer (dit nummer verwees naar het nummer van een huis aan de overkant van de weg waaraan de woonboot lag).

Meer ruimte en confort

In de loop van de tijd werden de schepen ook steeds vaker vervangen door een woonark, die meer ruimte en confort kon bieden. Tegenwoordig bevinden zich in Nederland ongeveer 10.000 waterwoningen, verspreid door het hele land. Een zeer groot deel (ongeveer een kwart van het totale aantal) bevindt zich in Amsterdam. Het is in deze tijd niet langer mogelijk om met een waterwoning ergens heen te varen, aan te leggen en daar te blijven wonen. Dat mag alleen met toestemming (ligplaatsvergunning) van de betreffende gemeente of andere overheden. In het algemeen kan worden gesteld dat het aanmeren met een waterwoning verboden is, tenzij het uitdrukkelijk is toegestaan. De overheid houdt het aantal ligplaatsen nog steeds beperkt, hoewel de vraag naar woonruimte op het water intussen veel groter is geworden. Door deze beperking is het aanbod van woonboten met een ligplaats niet groot, waardoor de prijzen zeer fors gestegen zijn. Er komen in toenemende mate situaties voor waarbij een wrak van een woonboot voor een hoge prijs gekocht wordt vanwege het recht op gebruik van de ligplaats. Het wrak wordt daarna gesloopt en vervangen door een nieuwe luxe woonark.

Anders dan bij woonwijken op de wal (waar bijvoorbeeld een wijk bewoond kan worden door nagenoeg alleen jonge gezinnen), wonen op waterwoningen vaak bewoners uit verschillende leeftijdsgroepen en diverse lagen van de bevolking naast elkaar.